

adresinden her bir sayfa 50 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu derginin ilk ve ortaokul öğretmen ve öğrencilerine tavsiyesi ile okul kooperatiflerinde satışına uygun görülmüştür.

Bu hususun ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 1/XII/1949
Sayı: 82/15903
2664

ÖZET:
"Türk edebiyatı tarihi (Tanzimata kadar)" adlı eser h. Düziçi Köy Enstitüsü Türkçe Öğretmeni Ferhan Ögünkan tarafından yayımlanan (Türk Edebiyatı Tarihi "(Tanzimata kadar)" adlı eserin 75 kuruş karşılığında köy enstitüleri kooperatiflerinde satılmasında sakınca görülmemiştir.

Bu hususun ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 1/XII/1949
Sayı: 82/15905
2665

ÖZET:
"Dördüncü sınıf cep kitabı" ve "Beşinci sınıf cep kitabı" adlı iki eser h.

İstanbul - Fatih Yavuz Selim İlkokulu Başöğretmeni Burhan Tulunay tarafından yayımlanan "Dördüncü sınıf cep kitabı"nın 40 ve "Beşinci sınıf cep kitabının ise 50 kuruş karşılığında ilkökul kooperatiflerinde satılmasında bir sakınca görülmemiştir.

Bu hususun ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 5/XII/1949
Sayı: 82/16046
2666

ÖZET:
"Çocuklarımızın şarkılı oyunlar ve müzikli şairler" adlı eserden ilkokullarla, ortaokullar, öğretmen okulları ve köy enstitülerinin müzik öğretiminde faydalanmaları uygun görülmüştür.

Bakanlığa bağlı yayınevlerinden ve yazarın yukarıda belirtilen adresinden 250 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 5/XII/1949
Sayı: 82/16060
2667

ÖZET:
"Tornada pratik dış hesapları" adlı eser h. İnkılâp Kitabevi tarafından yayımlanan "Tornada pratik dış hesapları" adlı eser ilgili okul öğrencileri için faydalı görülmüştür.

İnkılâp Kitabevi, Ankara Caddesi No. 155 - İstanbul" adresinden 200 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Müsteşar
B. Kadırgan

MILLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNE VE MILLÎ EĞİTİM MEMURLUKLARINA

281 inci sayıda başlayacak ve 300 üncü sayıda bitecek olan 15 inci cilt İlk Öğretim Gazetesi abone listelerinin ve abone bedellerinin gönderilmesi zamanı gelmiştir.

1 — Abone listelerinin en kısa bir zamanda hazırlanarak Yayım Müdürlüğüne yollanması;

2 — Kâğıt bedellerinin artması dolayısıyla derginin bir yıllık abone parasının (posta ücreti dahil) 300 kuruşa çıkarılması zarureti hasıl olmuştur. 15 inci cilt (281 - 300 sayılar) için öğretmenlerden abone bedellerinin 300 kuruş olarak tahsilini;

3 — Abone bedellerinin Ziraat Bankası bulunan yerlerde banka vasıtasıyla, bulunmayan yerlerde ise posta ile T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki 3803 sayılı cari hesaba yatırılması veya gönderilmesi;

4 — Bazı yerlerden yalnız listeler, bazı yerlerden de yalnız abone bedelleri gönderilmektedir. Her ikisi beraber yollanmadığı için bu gibi yerlere dergiler gönderilememekte ve bu da birtakım yazışmalara yol açmaktadır. Listelerin ve abone bedellerinin aynı zamanda yollanmasına dikkat edilmesi;

5 — Listelerde okul adreslerinin ve posta teşkilâtı olmayan yerlerin açık olarak işaretlenmesi;

6 — 14 üncü cilt için bugüne kadar listelerini ve abone bedellerini göndermemiş olan Millî Eğitim memurlarının 15 inci cilt başlamadan önce bu işi neticelendirmeleri rica olunur.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 12

19 ARALIK 1949

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 109 **ÖZET:**
Karar tarihi: 2/XII/1949 Erkek Teknik Öğretmen Okulu Yayınları Yönetmeliği h.

Mesleki ve Teknik Öğretim Teknik Büro Müdürlüğünün 24/VI/1949 tarih ve 775 sayılı yazısıyla Kurulumuza gönderilen "Erkek Teknik Öğretmen Okulu Yayınları Yönetmeliği"nin bağlı örneğine göre kabulü uygun görülerek Bakanlık Yüksek Makamının onamlarına arzı kararlaştırıldı.

K. Y.

Uygundur
2/XII/1949
Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik
Öğretim Müsteşarı
Rüştü Uzel

ERKEK TEKNİK ÖĞRETMEN OKULU YAYINLARI YÖNETMELİĞİ

Madde 1 — Teknik Öğretmen Okulu için ders kitabı veya derse yardımcı nitelikteki bir kitabı yazan veya Türkçe'ye çevirenler, kâğıdın yalnız bir yüzüne makine ile yazılmış olarak yazılıp hazırlanmış metinlerin, şekilleri ile birlikte, tam bir orijinalini dilekçe ile Teknik Öğretmen Okulu Müdürlüğüne verirler.

Madde 2 — Dilekçe ve orijinal nüsha, müdürlükçe, ilk toplanacak öğretmenler kuruluna verilir.

Madde 3 — Öğretmenler Kurulu, kitabın incelenmesi için, meslekleri bakımından konu ile ilgili üç kişilik bir komisyon seçer. Bu komisyon üyelerinden bir veya ikisi, öğretmenler kurulu üyesi olmayanlar arasından da seçilebilir. Eser sahibi komisyon üye seçilemez. Lüzumu halinde komisyon, eser sahibinden izahat alır.

Madde 4 — Komisyonunda eserin her yüz sayfa sayfa incelenmesi en çok bir ay sürebilir. İncelemeyi, komisyon üyeleri teker teker veya toplu olarak yapabilir. Ancak, her üyenin ayrı ayrı okunması halinde kitap hakkında hazırlanacak müşterek rapor müdür-lük yolu ile öğretmenler kurulu'na verilir.

Madde 5 — İnceleme komisyonu eserin basılmasını uygun görecektir olursa basımına ve en az iki yıllık ihtiyaç da gözönünde bulundurularak baskı sayısının ne olacağına öğretmenler kurulu karar verir. İnceleme komisyonu kitabın basılmasını, değişiklik veya düzeltme gibi şartlara bağlarsa, keyfiyet öğretmenler kurulunca incelenir ve eserin düzeltilmesi mümkün görürse yapılacak değişiklik ve düzeltmeler hakkında öğretmenler kurulu tarafından alınacak karar okul müdürlüğü yolu ile eser sahibine tebliğ olunur. Eser sahibi öğretmenler kurulunun tavsiye ettiği değişiklik ve düzeltmeleri yaptırdığı takdirde eseri yeni hali ile tekrar okul müdürlüğüne bir dilekçe ile verir. Okul müdürü, istenen değişiklik ve düzeltmelerin yapıp yapılmadığı tesbit olunmak üzere, eseri ilk incelemeyi yapan komisyona verir. İnceleme komisyonunca, istenen şekilde ve tamamen düzeltilmediğine kanaat getirilmeyen kitaplar bastırılmaz. Aynı

konuda yazılmış iki ve daha çok eserin veyahut da aynı kitabın iki ve daha çok kişi tarafından yapılmış tercümesinin incelenmesi sonucunda basılması uygun görülün iki eserden hangisinin terah olunacağı komisyon raporunda belirtilir. Kesin karar öğretmenler kurulunca verilir.

Madde 6 — İnceleme komisyonunun raporu üzerine öğretmenler kurulunca basılması uygun görülen eserlerden ders kitabı olanların baskı işi ön plana alınır.

Madde 7 — İnceleme komisyonu, öğretmenler kurulunda vereceği raporda; incelenen eserin müfredat programına, sınıf seviyesine ve okulun öğretim amaç ve hedeflerine uygun olup olmadığını; ifade, terim, bilim ve pedagoji bakımından değerini ve öğretmenler kurulunca önceden tesbit edilip yazara tebliğ olunmuş esaslara uygun hazırlanıp hazırlanmadığını belirtmekle görevlidir. Komisyon raporunda baskı sayısı hakkındaki düşüncesini de bildirir.

Madde 8 — Öğretmenler kurulu, kitabı olmayan derslerin kitaplarının yazdırılması veya öğretim için faydalı bir eserin Türkçe'ye çevrilmesi hususundaki teklifleri de inceleyerek uygun gördüğü kimseyi veya öğretmeni veya öğretmenleri, teklif edilen kitabı yazma veya Türkçe'ye çevirmek işi ile görevlendirebilir. Bu suretle hazırlanan eserler hakkında da bu yönetmeliğin hükümlerine göre işlem yapılır.

Madde 9 — İnceleme komisyonu üyeleri, öğretmenler kurulunda, gizli oyla seçilir.

Madde 10 — Belli bir kitabın incelenmesinde düşüncesi alınmasına lüzum görülenler, komisyonun isteği ile toplantıya çağrılabilir veya yazılı olarak düşünceleri sorulabilir. Bu suretle komisyon çalışmalarına katılanlar, buldukları toplantılarda, komisyon üyeleri gibi, tartışmalara karışır ve oy verirler.

Madde 11 — İnceleme için gönderilen eserlerden basılması uygun görülmiyenler sahiplerine geri verilir.

Madde 12 — Yayımlanacak kitap ve broşürlerin yazı hakları standart sayfa esasına göre ödenir. 200 kelimeli bir sayfa, standart bir sayfa olarak kabul edilir.

Madde 13 — Resim, cetvel, fotoğraf ve hartalı eserlerde şekillerin sayfa cinsinden hesabı şu şekilde yapılır: Kitaptan kesilerek alınan resim, fotoğraf veya şekillerin basıldıkları zaman kitapta alacakları yerin santimetre karesi iki kelime olarak kabul edilir. Cetvellerde 10 numara punta ile yazıldığı zaman 12x15 santimetre karelik olan bir standart sayfa sayılır.

Telif eserlerde, yazar tarafından, komisyonca tayin edilen boyutlarda temin edilen fotoğraf ve resimlerin her santimetre karesi beş kelime olarak değerlendirilir.

Madde 14 — Eser için büyük masraf veya emeklere katılarak temin edilmiş resim, fotoğraf veya cetvellerin yazarın vereceği dilekçede açıklanması lazımdır. Komisyon, lüzum gördüğü takdirde bunlara 13. maddedeki fiyatlardan daha yüksek değerler takdir edebilir. Ancak, komisyon bir santimetre karelik bir alan en çok on beş kelime olarak değerlendirebilir. Bu halde komisyon raporunda, hangi şekilde ne kadar değer biçildiğinin tasvir edilmesi şarttır. Sayfa hesabına adı fihrist değerlendirilmez, fakat alfabetik fihrist dikkate alınır.

Madde 15 — Müsvedde üzerinde kelime sayma işi şöyle yapılır:

Müsveddenin muhtelif yerlerinden metinle tam olarak dolu 5-10 sayfa kelimeleri sayılır. (Takılar kelime olarak hesaba katılmaz.) Bu sayfalardaki kelimelerin toplamı, hesaba esas tutulan sayfa sayısına bölünür. Bu suretle dolu bir sayfada kaç kelime bulunduğunu tesbit edilir. Eserin müsveddesinde kaç dolu sayfa bulunduğu tesbit edilir. Bundan sonra dolu olmayan sayfalardaki yazıların yüzey alanları ayrı ayrı ölçülüp bir dolu sayfaya göre hesaplanarak çıkacak sayfa sayısı dolu sayfalar sayısına katılır. Tesbit edilen dolu sayfadaki kelime sayısı ile dolu sayfalar sayısına toplamı birbiriyle çarpılır. Bu suretle yazı hakkı ödenecek metindeki kelime sayısı elde edilmiş olur. Buna 13 ve 14. maddeler gereğince kişeli olacak kıstamlara karşılık olan kelime sayısı da katıldıktan sonra toplamı iki yüze bölünür. Bölüm, standart sayfa sayısını verir.

Madde 16 — Yazı hakkı yayınlanacak eserin her başlığı için ayrı ayrı ödenir. İkinci başlıkta ilk başlığın üçte ikisi, ondan sonraki başlıklarda ise ilk başlıktaki yazı hakkının yarısı verilir.

Madde 17 — Yazı hakları ödenerek satın alınan eserlerin sonraki baskılarının başka biri hesabına yapılması, tercümesi, iktibas veya değiştirilerek yayını caiz değildir. Eserin sonraki baskısının yazarı veya çevireni tarafından yapılması, başka birine satılması, son baskıdan ancak iki yıl sonra ve okul yeniden bastırılmazsa mümkün olabilir. Eğer okulca yapılmış baskısının onda dokuzu elden çıkmış ve altı ay içinde okulca yeniden bastırılacağı, dilekçe ile yapacağı müraacaat üzerine, sahibine nihayet bir ay içinde bildirilmemiş bir eser, sahibi tekrar bastırabilir. Veya başkasına satabilir. Bu takdirde kişiler eser sahibine parasız verirler.

Madde 18 — Basılan eserin, yazar veya çevirenleri, istedikleri takdirde, yazı haklarının dörtte üçü, müsveddeler teslim alındığında peşin olarak ödenir. Geri kalan miktar, eserin baskı işi tamamlandıktan sonra basımı kesinleşen sayfalar esas alınarak gene standart sayfa sayısına göre verilir.

Madde 19 — Bastırılması kararlaştırılan eserleri iyi muhafaza etmekten ve bastırmaktan okul sorumludur. Okul eserin bilhassa şekillerini iyi bastırmağa mükelleftir.

Madde 20 — Telif edilen ders kitaplarından öğretmenler kurulunca basılmasına karar verilenlerin standart sayfasına 8, yardımcı kitapların sayfasına 7, tercüme edilmiş eserlerin sayfasına 5 lira yazı hakkı verilir.

Madde 21 — Okulca bastırılan eserden, her başlıkta yirmi nüshası yazarına parasız verilir. Bunun dışında parasız kitap verilmesi veya baskı ve kâğıt masrafı yazara ait olmak üzere ilâve olarak bir miktar kitap bastırılması caiz değildir.

Madde 22 — İlk baskıdan sonra kitap veya broşür münderecatına yazarın veya çevirenin lüzumlu gördüğü ve öğretmenler kurulunca seçilen komisyonun da tensip ve yazıldıktan sonra tasdik ettiği katmalara ait sayfalar için 12, 13 ve yirminci maddelere gereğince işlem yapılır.

Madde 23 — Beşinci madde gereğince inceleme yapanlara (inceledikleri kitabın basılmasına karar verilsin veya verilmesin), inceleme her standart sayfa

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ

İçin 1 lira ücret verilir. İnceleme komisyonunun lüzumu halinde dışardan aralarına alacakları kimseye komisyonun uygun göreceği bir miktar ödenek, kendi hesaplarından kesilmek üzere, okul idaresine ödenir. Basılmasına karar verilen kitapların "Önsöz" ünde, eseri inceleyenlerin adı yazar veya çeviren tarafından belirtilir.

Madde 24 — Basılan eserler için satış fiyatı sayfa başına 1,5 kuruş olarak hesaplanır. Bu fiyat öğretmenler kurulunun teklifi ve Bakanlığın onamı ile değiştirilebilir.

Madde 25 — Yazar veya çeviren tarafından kendi hesaplarına bastırılmış olan eserler, öğretmenler kurulu kararı ile ders kitabı veya derse yardımcı kitap olarak kabul edilebilir. Bu gibi eserler için her hangi bir yazı hakkı verilmez. Ancak okul, ihtiyacı kadar kitabı, üzerinde yazılı fiyatla satın alabilir.

Madde 26 — Yazar veya çeviren tarafından bastırılmış olan ve okul için faydalı olduğu görülen her hangi bir eserin sonraki baskıları, yazar veya çevirenin isteği ile okul hesabına yaptırılabilir. Bu gibi eserler hakkında da bu yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

GENELGELERİ

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

14/X/1949

Sayı: 82/13929

ÖZET:

"Köylünün kılavuzu" adlı aylık dergi h.

2668

İstanbul'da Cemal Hakkı Selek tarafından ayda bir yayımlanan "Köylünün kılavuzu" adlı derginin I ve II inci sayısı Talim ve Terbiye Dairesince incelenmiş, okul kooperatiflerinde satılması ile, köy okulları, köy enstitüleri ve ortaokulları öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

(Köylünün kılavuzu posta kutusu 444 - İstanbul) adresinden, her bir sayısını, 50 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu derginin ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.
Meslekî ve Teknik
Öğretim Müsteşarı
R. Uzel

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

İLÂN:

20 Haziran 1949 tarihinde yayımlanan 543 sayılı Tebliğler Dergisindeki 12258 sayılı genelgede bildirilen basılı evraktan baskısı bitirilen ve satışa çıkarılmış olan 21 evrakın isimleriyle satış fiyatları aşağıda gösterilmiştir.

İsimleri aşağıda gösterilen bu evraktan her hangi birine ihtiyacı olan okulun hemen Millî Eğitim Basımevî Müdürlüğü Sultanahmet İstanbul adresine

parasını göndererek bir yazı ile istedikleri evrakın ismini veya isimlerini bildirmesi ve yolladığı paranın gönderme tarihi ile posta veya banka makbuz numarasını bu yazısında açıklaması lazımdır.

Yapılacak siparişlerde bir gecikme olduğu takdirde durumdan hemen Yayım Müdürlüğünün haberdar edilmesi rica olunur.

Stok No	C i n s i	Yaprak sayısı	Cilt şekli	Maliyet fiyatı	Satış fiyatı
3	Dosya Öğ. belgesi isteme tezkeresi	100	Tutkallı	65.05	65
4	Dosya Öğ. belgesi gönderme tez.	100	Tutkallı	81.494	80
5	Dosya Öğ. belgesinin alındığını bildirme tezkeresi	100	Tutkallı	65.237	65
9	Parasız yatılı öğrencilere mahsus sağlık fişi	tek	Yaprak	7.548	8
12	Parasız yatılı imtihana girecek öğrencinin çalışkanlık ve ahlak belgesi	100	Yaprak	99.99	100
13	İlk öğretmen okuluna alınacak öğrencilere mahsus sicil fişi	tek	Yaprak	11.354	12
14	Parasız yatılı öğrenci fişi	tek	Yaprak	6.112	7
24	Not cetveli (kamaatlar için)	100	Tutkallı	246.69	250
49	İmtihan nakline mahsus belge	100	Tutkallı	120.13	120
50	İmtihan notlarını bildirme belgesi	100	Tutkallı	118.75	120
2	Kayıt bildirimi	100	Tutkallı	89.17	90
6/2	Öğrenci kütük defteri	300	Bez ciltli ve köşeleri meşin	1764.00	1800
10	Parasız yatılı imtihana girme belgesi	100	Tutkallı	86.66	90
11	Parasız yatılı imtihana alınacak öğrencinin geçim durumunu gösterir belge	100	Tutkallı	191.68	200
18	Yatılı öğrenci yoklama defteri	40	Tel raptiyeli kartonlu	307.10	310
21	Sınıf ders defteri	30	Tel raptiyeli kartonlu	86.22	90
23	Eşya kitap dağıtma defteri	100	Mukavva bezli	1046.00	1050
45	Tasdikname	150	Tutkallı	231.50	235
46	Nakil kağıdı	50	Tel dikişli	73.23	75
47	Okuldan çıkarılanlara mahsus belge	150	Tutkallı	197.95	200
48	Lise bitirme, devlet ortaokul veya meslek O. ve Enstitülerinin bitirme imtihanını belirli süre içinde başarmayan öğrencilere verilecek öğrenim belgesi	150	Tutkallı	231.40	235

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞ
ABONE TUTARI MALSANDI
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI
ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 12

26 ARALIK 1949

SAYI: 570

GENELGELERİ

TALİM VE TERBİYE

21/XII/1949

DAİRESİ

Sayı: 2-1366/20

2669

5429 sayılı kanun gereğince serbest basıma bırakılan okul ders kitaplarının genel vasıfları aşağıya çıkarılmıştır.

İlgilere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı y.

K. Y.

Müsteşar

B. Kadırgan

OKUL KİTAPLARINDA ARANACAK GENEL VASIFLAR

I — Kitap muhteva bakımından programın isteklerini karşılamalıdır:

a) Kitap, programda bu ders için gösterilmiş olan amaçlara ve pedagojik açıklamalara uygun olmalıdır.

b) Konular, gündelik hayattaki tezahürleriyle ve doğal, toplumsal, ekonomik ve estetik cepheleriyle birer bütün olarak ele alınmalı; bu çağ öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayan ve onlara gündelik hayatlarında uygulama imkânları sağlayan canlı bahis'ler veya üniteler halinde işlenmelidir.

c) Her konu (ünite), bilimsel metodun gerektirdiği, problemi belirtme, problem etrafında araştırma, inceleme ve gözlem yoluyla çeşitli bilgi toplama, bu bilgileri problemi çözmeye elverişli olacak şekilde sıralama, gerekli deneyleri yapma, bu deneylerden sonuçlar çıkarma ve bu sonuçları kontrol ederek genel fikre varma şeklinde sıralanan bilimsel düşünme metodunu tekin edecek surette işlenmelidir.

d) Kitapların ifadesi öğrencilerin yaş ve olgunluk seviyelerine uygun olmalıdır. (Bu hususta ilk ve ortaokul programlarına bağlanan "Çocuk Gelişiminin Ana Çizgileri" cetveline başvurulması.)

e) Kazandırılacak bilgiler gerek bilimsel yönünden, gerek açıklamalar bakımından doğru olmalıdır.

II — Kitaplarda konular iyi bir şekilde tertiplenmiş bulunmalıdır:

a) Konuların tertibinde öğrencilerin psikolojik durumları ve ilgileri dikkate alınmalıdır. (Bu hususta da "Çocuk Gelişiminin Ana Çizgileri" cetveline başvurulması.)

b) Konuların işlenişinde tedricen riayet olunmalıdır.

c) Kazandırılacak esas bilgilere, mümkün olduğu kadar, misal'lerden hareket edilerek varılmalı ve bahis'lerde ana bilgileri açıklamaya yetecek kadar teferruat bulunmalıdır.

d) Konular içindeki ana bilgiler ve teferruat iyi bir şekilde tertiplenmelidir. Esas bilgiler, teferruatın ayırdelebilecek şekilde belirtilmiş bulunmalıdır. Konuların nisbi değerleri de dikkate alınmalıdır.

e) İşlenen konuların, bu dönemde okutulan ilgili diğer derslerle münasebeti gözönünde bulundurulmalıdır. (Bunun için müellif bu devrenin alakalı diğer ders programlarını da incelemelidir.)

f) Müellif, sınıflar ve devreler arasındaki bağlantıyı sağlamak üzere, bir evvelki devre veya sınıf programını incelemeli ve eserin bunu tamamlayıcı ve bir sonraki sınıf veya devreye hazırlayıcı mahiyette olmasına çalışmalıdır.

g) Konularla ilgili pratik alıştırmalar, deneyler, gözlem ve araştırma ödevleri arasında uygunluk ve bağlantı sağlanmalıdır.

h) Kitapların ifadesi doğru ve sade olmalı, karışık ve fazla uzun cümlelerden kaçınılmalıdır. Cümleler arasında münasebet bulunmalı ve bir paragraf bir ana fikri ifade etmelidir. Paragrafların numaralanması da mümkündür.

i) Kitap, noktalama ve imlâ bakımından kusursuz olmalıdır. (Imlâ için Türkçe Sözlük esastr.)

III — Kitaplar, öğrenime yardımcı unsurlar bakımından zengin ve iyi işlenmiş olmalıdır:

a) Kitaplar, öğrencileri, kendi kendilerine çalışmaya, araştırmaya, gözlem ve deney yapmaya tahrik ve teşvik edici soruları, alıştırmaları, deney ve işleri ihtiva etmelidir.

b) Kitaplarda konuları açıklayıcı ve aydınlatıcı resimler, tablolar, grafikler, şemalar, istatistikler, plânlar bulunmalı ve bunlar ilgili metinlerin yanına yerleştirilmelidir.

c) Kitaplarda bahis sonlarına özetler ilâve edilmesi uygundur.

d) Kitapların başında, öğrencilerin aradıkları konuları kolayca bulabilecekleri teferruatlı bir fihrist bulunmalıdır.

e) Kitapların sonunda, yeni kelimeleri ve lüzumlu terimleri açıklayıcı alfabetik bir lügatçe ile sınıf seviyesine uygun Türkçe eserleri gösterir bir bibliyografyanın bulunması faydalı olur.

f) Aynen yazılması gereken yabancı kelimelerin Türkçe okunuşları da yanlarında gösterilmelidir.

IV — Terimler, Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilmiş olan terimlere uygun olmalıdır.

V — Kitaplar şekillenme bakımından çekici ve göz sağlığına uygun olmalıdır:

a) Kitapların kâğıtları, mümkün olduğu kadar, iyi kaliteden (beyaz ve mat dan, ısıık reflesi vermeyen cinsten) olmalıdır.

b) Kitapların tipografisi bu çağ öğrencileri için uygun olmalıdır.

c) Kitapların içine konan resimler, grafikler, şemalar, plânlar v.s. açık, temiz, çekici ve basıldıkları zaman güzelliklerinden kaybetmeyecek evsafta olmalı, bunların a'larında gerekli açıklamalar bulunmalıdır.

Memleket içinde yaptırılması mümkün olan resimlerle temini kabil fotoğrafların başka kitaplardan aynen nakli yoluna gidilmemelidir.

d) Kitapların bağlantıları, mümkün olduğu kadar, "iplik dikişli" ve sağlam olmalıdır.

TALİM VE TERBİYE

8/XII/1949

DAİRESİ

Sayı: 2-1297/19

2670

ÖZET:

Lise bitirme ve Devlet Ortaokul imtihanında ertesi yıla kalan öğrenciler h.

Tebliğler Dergisininin 557. sayısında 2588 sıra numarasıyla yayılan genelgenin 8. maddesine göre devamlı mükellef tutulan öğrencilerden:

1 — Ailece ikamet ettikleri yerlerde aynı cinsten okul bulunmayanların,

2 — Usulüne göre sanat enstitülerinin özel sınıflarına, yahut da diğer meslek, yabancı dil okul veya sınıflarına yazılmış olanların,

3 — Herhangi bir işte çalışmak ve kazanmak zorunda kalanların, mazeretleri okul idarelerince tetkik edilerek gerekirse devamdan muaf tutulabilecekleri tebliğ olunur.

Millî Eğitim Bakanı y.

K. Y.

Müsteşar

B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

6/XII/1949

Sayı: 82/16117

ÖZET:

2671

"Konya İli" adlı harita h.

Konya Ulu İrmak Okulu Öğretmeni A. Hamdi Güragaç tarafından yayımlanan "Konya İli" haritası Konya İli İlkokul öğretmenleri için faydalı görülmüştür.

Yazarın yukarıda belirtilen adresinden 260 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu haritanın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı y.

Müsteşar

B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ

14/XII/1949

Sayı: 82/16612

ÖZET:

2672

"Özel Öğretim Metodu" adlı eser h.

Hasip Ahmet Aytuna tarafından yayımlanan "Özel Öğretim Metodu" adlı eser köy enstitüleri ile öğretmen okulları öğrencileri ve ilkokul öğretmenleri için faydalı görülmüştür.